

pd

paměť a dějiny

Připoj uří se k prohlášení "NĚKOLIK VĚT" - svým podpisem

Jméno a příjmení /čitelně!/ Povolání Vlastnoručný podpis

Pavel Hehl	STUDENT	K. K.
JOSEF ŠOLC	DĚLNÍK	Trilby Jan
UDG. IVANA DUŘÁKOVÁ	Student	W. K.
JAROSLAV SLANEC	student	Radik. Mladý
JAN BEDNÁŘ	student	Jan Ševc
HOLCOVÁ BARBORA	student	Dr. Hehl
Mučičková	ovčák a malíř	Jan Procházka
SALÁČOVÁ	staveb. projektantka	Jan Procházka
MRAZEK BOHDAN	VÝTVARNÝ REDAKTOR	Jan Procházka
Boris Procházka	ahad. malíř	Jan Procházka
KAREL KLIMEŠ	Studentka	Jan Procházka
Jan Jiruček	Miloslav	Jan Procházka
	EKAOM	Jan Procházka
	A. K. MALÍŘ	Jan Procházka
	výt. fotograf	Jan Procházka
	DĚLNÍK	Jan Procházka
	hudebník	Jan Procházka
	Chičhoř	Jan Procházka
	výt. pracov.	Jan Procházka

Revue pro studium totalitních režimů
2010/01, ročník IV, doporučená cena 75 Kč

Rebelové z jeskyně

Sonda do osudu aktérů protiokupačních aktivit v roce 1969 na severu Čech

Několik vět

Posledních pět měsíců komunistické diktatury petiční optikou

Oni nevěřili mně, já nevěřil jim

S Richardem Sacherem o cestě na ministerstvo vnitra, bednách plných svazků, likvidaci STB a o tom, co mu říkal Havel

VÁLEČNÝ PROŽITEK ČESKÉ SPOLEČNOSTI

v konfrontaci s nacistickou okupací (1939–1945)

Sborník příspěvků ze symposia k 70. výročí vypuknutí druhé světové války

ústav pro studium
totalitních režimů

Válečný prožitek české společnosti v konfrontaci s nacistickou okupací (1939–1945)

Při příležitosti 70. výročí vypuknutí druhé světové války uspořádal Ústav pro studium totalitních režimů symposium nazvané *Válečný prožitek české společnosti v konfrontaci s nacistickou okupací*. Autoři jednotlivých příspěvků, z nichž byl sestaven tento sborník, se zaměřili vedle poněkud známějších, respektive větší pozornosti se těšících témat (příslušníci československé armády – Ladislav Kudrna, ÚSTR) zvláště na osudy dosud méně reflektovaných složek společnosti, mezi něž náleží kupříkladu ženy (Jana Burešová, Katedra historie FF UP v Olomouci), děti (Radka Šustrová, ÚSTR), šlechta (Zdeněk Hazdra, ÚSTR), ale rovněž německé obyvatelstvo žijící na území Protektorátu (Lukáš Vlček, ÚSTR) či křesťané v odboji (Stanislava Vodičková, ÚSTR). Za velice přínosnou pak lze pokládat reflexi poválečných pohledů české historiografie na období nacistické okupace a druhé světové války (Vítězslav Sommer, ÚSTR).

ÚSTR, Praha 2010, 1. vydání, brož., 136 str., ISBN 978-80-87211-38-0

SBORNÍK OCENĚNÝCH
STUDENTSKÝCH PRACÍ
2009

VYSOKOŠKOLÁCI O TOTALITĚ

Vysokoškoláci o totalitě Sborník oceněných studentských prací 2009

Dne 27. března 2009 se v Ústavu pro studium totalitních režimů konal 1. ročník studentské vědecké soutěže *Vysokoškoláci o totalitě*. Studenti historie a příbuzných oborů předložili výsledky své badatelské práce. Většina z deseti oceněných příspěvků, které sborník obsahuje, se zabývá historickými událostmi, jež jsou úzce spjaté s konkrétními regiony naší republiky, ale nechybějí ani studie, které se zabývají vnímáním české minulosti v cizině.

ÚSTR, Praha 2010, 1. vydání, brož., 328 stran, ISBN 978-80-87211-35-9

Sborník Vysokoškoláci o totalitě můžete zakoupit prostřednictvím internetu na stránkách knihkupectví Kosmas.cz a v knihovně Ústavu pro studium totalitních režimů.

ústav pro studium
totalitních režimů

Vážení čtenáři, vzhledem k tomu, že Vás z pozice ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů oslovuji naposledy, neškodí stručná bilance dlouhé cesty, kterou jsme společně museli absolvovat. Po více než desetiletí veřejných diskusí, včetně zásadních systémových sporů spíše skrytých v rámci státní správy, jsme v roce 2007 konečně – zejména z popudu Senátu Parlamentu České republiky – dosáhli přijetí zákona o vzniku Ústavu a Archivu bezpečnostních složek. V podstatě jako poslední jsme se připojili k ostatním postkomunistickým zemím a vytvořili dokonce dvě kvalifikované instituce, které se beze strachu odhodlaně pustily do rozkrývání až dosud tabuizovaných či dokonce utajovaných témat naší nedávné minulosti.

Vytvoření nejmladší kapitoly státního rozpočtu č. 355 – Ústav pro studium totalitních režimů, její naplnění finančními prostředky, majetkem

a zaměstnanci na úkor ministerstev vnitra, obrany, spravedlnosti a zpravodajských služeb umožnilo narušit stávající neproduktivní monopol akademických institucí v badatelské oblasti, zaměřený na studium mocenských opor nacistického i komunistického totalitního režimu. V Archivu bezpečnostních složek se naopak podařilo pod jednotnou archivní správou soustředit téměř veškeré zachované archiválie z provenience československých bezpečnostních složek od dubna 1945.

Až bude někdo s odstupem času hodnotit tento neuvěřitelný, takřka heroický výkon z přelomu let 2007/2008, bude pochopitelně muset vzpomenout vhodnou politickou situaci, navíc podpořenou jakousi společenskou frustrací nad realitou devadesátých let, která se vyznačovala mnoha silnými slovy, floskulami o morálce, ale také převažující utajovací praxí, ochranou mechanismů předchozí komunistické totalitní moci

a v nemalé míře i pro demokratické zřízení prý „nezbytných“ kádrů.

Z finančních prostředků vyčleněných původně na úřední úkony v rámci rozličných resortů se – i přes škudlení středopravicové vlády a nadcházející krizi – kromě archivních činností podařilo zahájit badání postavené na kvalitativně novém základě. Bez vazeb na stávající neprůhledný, neefektivní a do značné míry i korupční výzkumný systém se podařilo vystavět mladý perspektivní tým a zajistit jeho působení. I přes nulovou pomoc státu se podařilo vybudovat a kvalitně personálně obsadit i oddělení zkoumání doby nesvobody 1938–1945. Kromě vystavění ekonomického a provozního úseku se pozornost vedení Ústavu soustředila na jeden z nejdůležitějších zákonných úkolů – digitalizaci archivních materiálů. Díky koncepčnímu postupu – za využití vize prvního předsedy správní rady slovenského Ústavu paměti národa Jána Langoše – bylo možno od počátku budovat moderní, technologicky výjimečně vybavené pracoviště, které se stalo naší chloubou i v mezinárodním kontextu. Jeho úzká spolupráce s archiváři umožnila alespoň částečnou nápravu minimálního rozvoje evidencí a zaostávání informačních systémů v této oblasti v 90. letech minulého století.

Nebojácné působení ve veřejném prostoru, výstavy na náměstích, výběr až dosud opomíjených témat (od III. odboje přes zločiny komunismu až po činnost sovětské KGB), nemalá ediční činnost, kreativní publikační aktivity na webu, působení ve školách, směřování k evropské instituci a v neposlední řadě finanční zvládnutí plnění důležitých zákonných úkolů i za současné všeobecné krize, to bylo a je hlavním přínosem obou našich institucí v procesu vyrovnávání se s totalitní minulostí. Přestože nám byl od února 2008 bohužel vymezen poměrně krátký časový úsek, není se rozhodně za co stydět. Spíše naopak.

Pavel Žáček